

92/12

Nr. Reg. raadstst.	III a	Raadstst. verg. d.d.	29 dec
Voorzitter		leden	
in h. b&w ter afdoening			
in h. burg. ter afdoening			
art. 38 RVC vragen raadslid			

GEMEENTE HAARLEM	
Zaak nr.: 2012/463785	Dag. nr.:
Afd.: W/H/OV	Kopie:
Reg. datum: 27 NOV 2012	
Afdoen datum:	Ontv. bew. <i>per</i>
Behandelaar:	Paraaf afgedaan

vrijdag 23 november 2012, Haarlem

Geacht college van burgemeester en wethouders, geachte raadsleden,

Het welzijn van wilde dieren in het circus staat bij een groeiend aantal gemeenten op de agenda. Aanleiding hiervan is de onoplosbare dierenwelzijnsproblemen die bij het gebruik van niet-gedomesticeerde dieren in circussen verbonden zijn, een groeiend bewustzijn en de maatschappelijke onwenselijkheid van het gebruik wilde dieren voor entertainment. Circus Renz geeft binnenkort voorstellingen in Haarlem. Misschien is het u ontgaan, maar dit circus laat ook wilde dieren optreden.

Het welzijn van wilde dieren wordt in circussen ernstig aangetast. Aan de complexe behoeften van deze dieren kan in een circus niet worden voldaan. Zo hebben de dieren veel te weinig leefruimte, zitten ze een groot gedeelte van de dag in hun transportkooien of staan ze aan de ketting, wordt er niet tegemoet gekomen aan hun sociale behoeften en is er nauwelijks afleiding. Soms kunnen de dieren in een klein buitenverblijf, maar ook dat is voor dieren die in het wild vele kilometers per dag lopen veel te weinig. Ook als de dieren in gevangenschap zijn geboren lijden ze daaronder met als gevolg ernstige gedragsstoornissen. De universiteit van Wageningen ⁽¹⁾ concludeerde in 2009 dat alle onderzochte diersoorten tot in ernstige mate in hun welzijn zijn aangetast.

Circussen zijn geen opvangcentra, geen diertentuinen met educatieve functie en ook geen wildreservaten. Het zijn commerciële bedrijven die als primair doel hebben het publiek te vermaken en hieruit inkomsten te verschaffen. Dierenwelzijn staat niet op de eerste plaats. Wanneer de welzijnsaantasting wordt afgezet tegen de opbrengst, een paar minuten vermaak voor mensen, is de conclusie onvermijdelijk: de toekomst van het circus bestaat, maar zonder wilde dieren.

In Nederland is er geen specifieke wetgeving voor circUSDieren. Het welzijn van deze dieren wordt dan ook niet door wetgeving of controles van de AID beschermd. Gemiddeld vinden er op jaarbasis in totaliteit 3 controles plaats bij ruim 30 circussen met wilde dieren. Circussen hoeven zich dus niet te houden aan specifieke dierenwelzijnwetgeving en worden dus ook nauwelijks gecontroleerd. Het gevolg hiervan is dat veel dieren in circussen in onhoudbare situaties gehouden worden, zonder gevolgen voor het circus.

¹ 'Welzijn van dieren in reizende circussen in Nederland', onderzoeksrapport Universiteit van Wageningen

s.v.p. sturen aan de Griffie

Openbare orde en veiligheid

Dierentuinen hebben strenge veiligheidseisen voor het houden van hun (levens)gevaarlijke wilde dierensoorten. Deze eisen zijn opgesteld om te voorkomen dat er (dodelijke) slachtoffers vallen onder het publiek en de verzorgers van de dierentuin. Circussen daarentegen hebben deze strenge veiligheidseisen niet. Zo staan olifanten achter een schrikdraadje, is er nauwelijks tot geen veiligheidsbarrière tussen de kooien van de roofdieren op het circusterrein en het bezoekend publiek (ook kinderen zonder toezicht), kan het publiek in de pauze op olifanten rijden of met een jonge leeuw of tijger op de foto en worden er jaarlijks meerdere bijtincidenten bij de VWA gemeld waarbij circusapen kinderen aanvallen en bijten. Ook worden olifanten regelmatig losgelaten als publiciteitsstunt waarbij deze op drukke woensdagmiddagen een lunch kunnen nuttigen bij de plaatselijke bakker. Ik hoef u niet te vertellen dat de gevolgen niet te overzien zijn als de olifant om de één of andere reden door het lint zou gaan. De Nederlandse politie mist daarnaast zowel de juiste kennis als het juiste materieel om adequaat te reageren op dergelijke incidenten. Incidenten in het verleden hebben helaas al meerdere malen dodelijke slachtoffers geëist.

De onnatuurlijke kunstjes die de dieren onder dwang moeten uitvoeren leiden tot een totaal verkeerd beeld van deze dieren. Entertainment met wilde dieren geeft toeschouwers, en vooral kinderen, een slecht voorbeeld over de omgang met en de waarde van dieren.

Ik verzoek u daarom, als vergunningverlenende en verantwoordelijke instantie, om circussen met wilde dieren voortaan uit de gemeente te weren. Er zijn voldoende diervriendelijke alternatieven die natuurlijk van harte welkom blijven.

De Vereniging Nederlandse Circus Ondernemingen (VNCO) heeft in het verleden richtlijnen opgesteld voor het houden van circusdieren. Het is echter een misvatting dat door middel van deze richtlijnen de situatie in circussen voor dieren zodanig verbeterd kan worden dat er geen sprake van dierenleed meer zou zijn. Deze richtlijnen zijn volstrekt ontoereikend vanuit het oogpunt van dierenwelzijn. De Raad voor Dierenaangelegenheden (RDA), een platform van organisaties en deskundigen dat de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit adviseert, oordeelde als volgt: "De raad heeft op basis van dit rapport weinig vertrouwen in het zelfregulerende vermogen van uw organisatie om het welzijn van de dieren in circussen te waarborgen." "Binnen de huidige richtlijnen wordt bijvoorbeeld onvoldoende rekening gehouden met soort specifieke eigenschappen en welzijnsbehoeften."

Ik verzoek u de richtlijnen van de VNCO niet over te nemen, maar te werken aan een beleid gebaseerd op het weigeren van vergunningen aan circussen die wilde dieren gebruiken. Vele landen en gemeenten in en buiten Europa gingen u voor. Ook meerdere gemeenten in Nederland hebben circussen met wilde dieren succesvol geweerd. Een voorbeeld hiervan is de gemeente Heemskerk, die als eerste gemeente in Nederland een voorkeursbeleid instelde voor circussen zonder wilde dieren. Daarnaast blijft het weigeren van vergunningen natuurlijk altijd mogelijk op basis van openbare orde en veiligheid. Meer informatie over het juridisch succesvol weren van circussen met wilde dieren kunt u opvragen bij de dierenwelzijnsvereniging Wilde Dieren de Tent Uit, een nationaal samenwerkingsverband tussen dierenbeschermingsorganisaties als: Stichting AAP, Stichting Vier Voeters, Stichting Menodi, WSPA Nederland, Stichting Dierenlot en lokale afdelingen van de Dierenbescherming. Ik geef u voor het gemak graag hun contactgegevens:

Vereniging Wilde Dieren de Tent Uit

Ik wacht met belangstelling uw reactie af.
Bijvoorbaat hartelijk dank!

Met vriendelijke groet,

Cathy Spaargaren

